

ŚWIĘTOKRZYSKI INFORMATOR ARCHEOLOGICZNY

ODKRYCIA

NR 8/2026

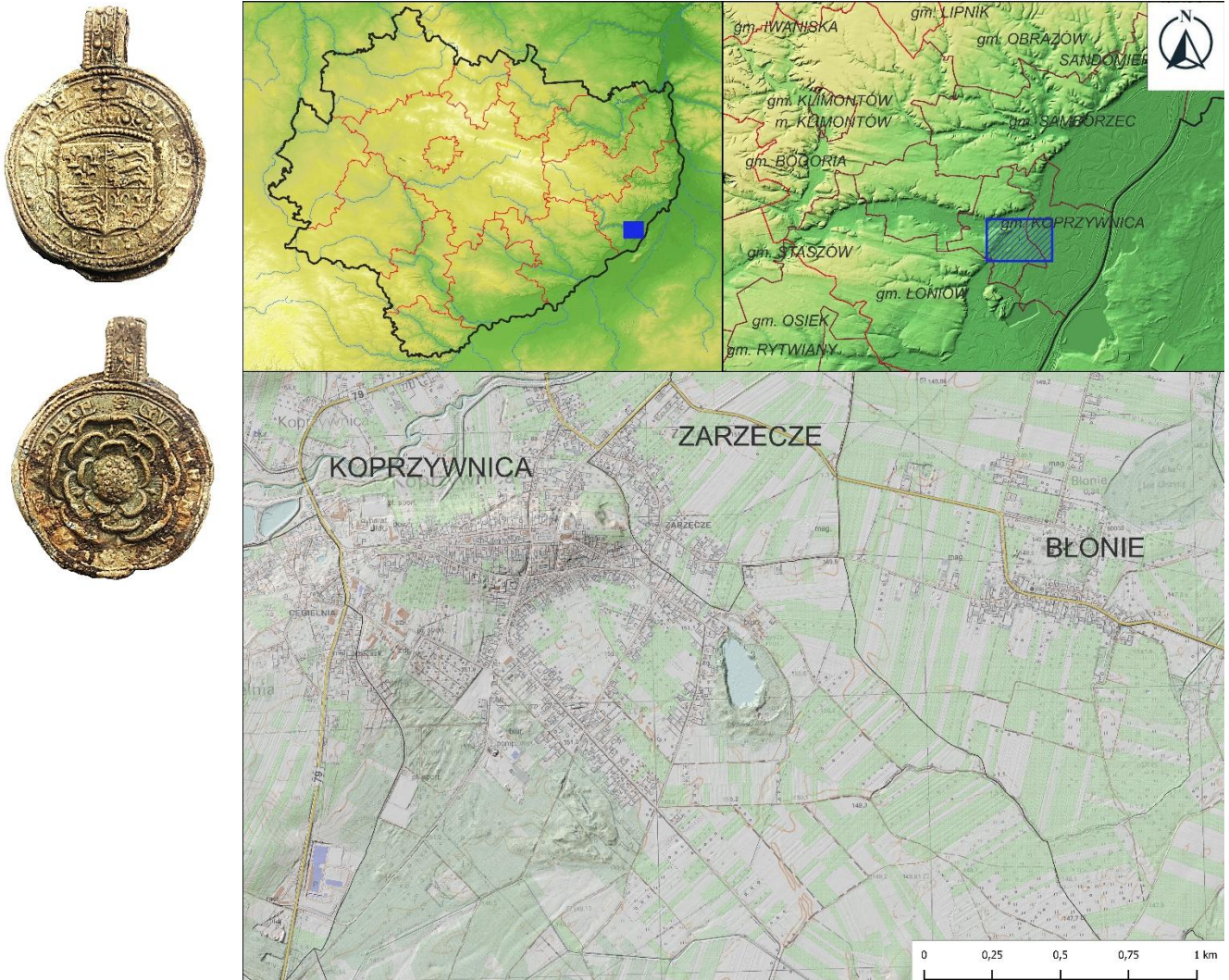
(20)

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków
w Kielcach
ul. Ignacego Paderewskiego 34A, 25-502 Kielce
tel. 41 330 18 00
e-mail: sekretariat@wuoz.kielce.pl

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków
Delegatura w Sandomierzu
ul. Juliusza Słowackiego 17, 27-600 Sandomierz
tel. 15 832 30 00
e-mail: sandomierz@wuoz.kielce.pl

OŁOWIANA ANGIELSKA PLOMBA TEKSTYLNA Z KOŃCA XVI WIEKU Z KOPRZYWNICY, GMINA LOCO, POWIAT SANDOMIERZ

OPIS:

Angielska plomba tekstylna, ołowiana, złożona z dwóch połączonych ze sobą okrągłych tarczek (Ryc. 1).

Awers:

Czteropolowa tarcza z herbem królewskim Anglii używanym w latach 1406-1603: w lewym górnym i prawym dolnym polu – trzy lilie; w prawym górnym i lewym dolnym polu – trzy lamparty zwrócone w lewo. Nad tarczą korona zamknięta, zwieńczona krzyżem. W otoku napis w języku starofrancuskim: HONI:SOIT:QVI:MAL:Y:PANSE (powinno być PENSE) – w wolnym tłumaczeniu: „Hańba temu, kto źle o tym myśli”, czyli dewiza (motto)

Zakonu Orderu Podwiązki, ustanowionego w 1348 roku przez króla Edwarda III.

Rewers:

Centralnie tzw. Róża Tudorów – herb rodu Tudorów panującego w Anglii w latach 1485-1603. W otoku napis: ALMANDSTE GVILHELMUS (rozdzielony rozetami), czyli Wilhelm Niemiec, odnoszący się zapewne do kupca handlującego sukniem.

Wymiary:

Średnica – 3,0 cm; grubość – 0,3 cm.

Waga: 20,11 g.

Ryc. 1. Ołowiana plomba handlowa
Koprzywnica, gm. Koprzywnica.
Fot. M. Florek.

Plomby tekstylne to średniowieczne i nowożytny znaki towarowe umieszczane na tkaninach eksportowanych za granicę, potwierdzające ich jakość, pochodzenie i spełnienie wymogów celnych (opłacenie cła).

Kilka niemal identycznych, choć znacznie gorzej zachowanych egzemplarzy odkryto w czasie badań archeologicznych w Gdańsku. Plomba znaleziona w Koprzywnicy jest trzecią angielską plombą tekstylną odkrytą w regionie świętokrzyskim. Wcześniej podobny zabytek znaleziono w Bodzentynie (obecnie w opracowaniu), a fragment kolejnego w Wiślicy.

DATOWANIE:

Plomba pochodzi z około 1580 roku, a więc z czasów panowania w Anglii królowej Elżbiety I, a w Polsce króla Stefana Batorego.

OKOLICZNOŚCI ODKRYCIA:

Plombę odkrył pan Maciej Stefaniak na gruntach Koprzywnicy, na wschód od tzw. Łysej Góry. Następnie przekazał ją do Delegatury Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Sandomierzu.

LITERATURA:

BOBOWSKI B. 2009. *Plomby tekstylne z wykopalisk na terenie Dolnego Miasta w Gdańsku*, Łódź 2009.

KOŚCIŃSKA M. K., MAIK J. 2004. *Średniowieczne i nowożytny plomby tekstylne z wykopalisk w Gdańsku*, Acta Archaeologica Lodziensia 50/2.

MAĆKOWSKI T. 2016. *Plomby towarowe z wykopalisk przy ulicy Chmielnej 73-74 w Gdańsku*, [w:] R. Krzywdziński (red.), *Dantiscum* 1, Gdańsk, 171–217.

POŁCZYŃSKI Ł. 2016. *Ołowiane plomby towarowe z Gdańska, Długich Ogrodów, stanowisko 86*, [w:] L. Czerniak (red.), *Gdańskie Studia Archeologiczne* 6, 201–216.

TARG SIENNY W GDAŃSKU, 2016. *Targ Sienny w Gdańsku – przedmieście europejskiej metropolii – w świetle wykopalisk archeologicznych*. Katalog Wystawy, Gdańsk.

URBAŃSKI P. 2011. *Plomby tekstylne z wykopalisk przeprowadzonych w południowo-zachodniej części kwartału ulic: Szafarnia, Angielska Grobla, Św. Barbary i Długie Ogrody w Gdańsku w latach 2008 i 2009*, *Archeologia Gdańska* V, 379–412.

ZINS H. 1965. *Angielski wywóz sukna na Bałtyk w drugiej połowie XVI w.* *Rocznik Lubelski*, t. 8, 1965, s. 37–62